

भुवनं वेदान्तसां “अतीव भर्तुर्न तर्धमनिठया शुभ्र-
पया चार्पया देहयात्रया” भाग० ४।२१।७ आर्षः टाप् ।

देहला स्त्री देहं भुविषेपं राति ददाति सेवनात् रा-क
रस्य लः । मद्ये शब्दच० ।

देहलि(ली) स्त्री देहं लेपनं लाति गृह्णाति आधारत्वेन
ला-वा० किं वा ङीप् । द्वारपिण्ड्याम् (देवोयाल)
शब्दर० । “विन्यस्यन्ती भुवि गणनया देहलोदत्तपुष्पैः”
मेघदू० । अमरादौ ह्रस्वान्तापाठः स च पु० ।

देहवत् त्रि० देह+प्रत्यये मत्पु मस्य वः । देहात्माभि-
मानिनि जीवे “अव्यक्ता हि गतिर्दुःखं देहवद्भिरवा-
प्यते” गीता ।

देहवायु पु० देहस्थो वायुः । प्राणादिवायुपञ्चके त्रिका० ।

देहसाम्य न० इत० । अङ्गानां समत्वे । तल्लक्षणसक्तं यथा
“अङ्गानां समतां विद्यात् समे त्रल्लङ्घि जीयते । नो चेन्नैव
समानत्वमृजुत्वं शुक्लञ्जलत्वं” शब्दार्थचि० धृतवाक्ये ।

देहसार पु० इत० । मज्जनि धातौ राजनि० ।

देहातीत पु० देहं देहाध्यासमतीतः । घटादिवत् देहस्य
द्रष्टृत्वेन तदभिमानशून्ये विदुषि ।

देहात्मवादिन् पु० देहमात्मानं वदति वद-णिनि । चा-
र्वाके तस्य यथा देहात्मवादित्वं तथा चार्वाकशब्दे २६२१
पृ० दर्शितम् ।

देहात्मप्रत्यय पु० देहस्यात्मतया प्रत्ययः । देहे आत्मत्वेन
अभिमाने “देहात्मप्रत्ययो यद्वत् प्रमाणत्वेन कल्पितः ।
लौकिकं तद्वदेवेदं प्रमाणं त्वाऽऽत्मनिश्चयात्” शांभा० ६०
कारिका

देहाध्यास पु० देहस्य तद्धर्मस्य वा आत्मतया तद्धर्मतया वा
अध्यासः अमः । देहधर्मस्य अनुपपत्त्यादेरात्मधर्मतया
बोधे । यथा अनुव्योऽहं लघोऽहं गौरोऽहमित्यादि
देहधर्मस्य आत्मनि अमः ।

देहिका स्त्री दिह-एल् । कीटभेदे उपजिह्विकायां त्रिका०
देहिन् स्त्री देहाः सर्वे भूतभविष्यद्गर्तमाना जगन्मण्ड-
लवर्तिनोऽस्य सन्तीति इति । १ देहतादात्म्याध्यासापन्ने
जीवे । एकस्यैव विभुत्वेन सर्वदेहयोगित्वात्तद्देहोपा-
धिरात्मा देहोऽप्युच्यते । २ देहाभिज्ञात्मदर्शनि च ।
जीवस्य विद्वांसोत् प्रवासीव परगेहे तत्पूजापरिभवादि-
भिरप्रहृष्टप्रसन्नविषीदन्नहङ्कारममकारशून्यस्तिष्ठति । अत्रो
हि देहतादात्म्याभिमानाद् देहस्यात्मतयाऽभिमन्यमानः
देहाधिकरणमेवात्मनोधिकरणं मन्यमानो नृहे भूमा-

वासने वाङ्मसासे इति मन्यते न तु देहे आसे इति
“देहिनामदहद्योगमंहसाम्” माघः ।

दै शोधने स्वा० पर० सक० शुद्धौ अक० अनिट् पित् तेन न
सुसंज्ञा । दायति अदासीत् ददौ दायत् दायते दातः ।
दातिः । [सितो गौरः ” अमरः ।

अव+ञ्चेतीभावे अक० आवदायति शुक्लीभवति “अवदातः
दैतेय पुंस्त्री दितेरपत्यं ढक् । दितेरपत्ये असुरे अमरः ।
“दैतेयाश्चाप्यदैतेयाः परस्परजयैषिणः” हरिवं० २।१४
अ० । स्त्रियां ङीप् । “दैतेयो चासुरी प्रजा” भा० शा०
२२७ अ० ।

दैत्य पु० दितेरपत्यं गय । दितेरपत्ये अमरः । “दैत्यदानव-
यक्षाणां गन्धर्वैरगरक्षसाम्” मनुः । योपधत्वात् जातावपि
स्त्रियां टाप् । [दैत्यगुरुस्तृतीये ” वृ० सं० १०४ अ० ।

दैत्यगुरु पु० इत० । शुक्राचार्ये अमरः । “शत्रुक्षयान्
दैत्यदेव पु० इत० । १ यरुणे त्रिका० । २ ययौ हेम० ।

दैत्यद्वीप पु० गरुडात्मजभेदे “दैत्यद्वीपः परिद्वीपः सारसः
पद्मकेतनः” भा० उ० १०० अ० गरुडात्मजोक्तौ

दैत्यधूमिनी स्त्री तारादेव्यर्चनाङ्गे सुद्राभेदे “ताराचने
विशेषास्तु कथ्यन्ते पञ्च सुद्रिकाः । योनिश्च भूतिनी चैव
बीजाख्या दैत्यधूमिनी । खेच्छिहानेति संप्रोक्ताः पञ्च
सुद्रा विबोकिताः” तन्त्रसारे उद्दिश्य “दानवधूम-
केत्वपरनामतया सा लक्षिता यथा “परिवर्त्य करो स्यष्टौ
कनिष्ठाङ्गुलमध्यमे । अनामायुगलं चाधस्तर्ज्जनीयुगलं
पृथक् । अन्योऽन्यं निविडं बहुकुङ्कुमायेऽनामकं ततः ।
दानवधूमकेत्वाख्या सुद्रैषा कथिता प्रिये !” ।

दैत्यनिसूदन पु० दैत्यान् निसूदयति हिनस्ति नि+सृदि-
णिच्-लु । विष्णो तस्य दानवारित्वात्तथात्वम् ।

दैत्यपति पु० इत० । हरिश्चक्रप्रियौ । “प्राणश्चिदां दैत्य-
पतेर्नन्दानाम्” माघः ।

दैत्यपुरोधस् पु० इत० । शुक्राचार्ये हारा० “जिगीषया
ततो देवावत्रिरेऽङ्घ्रिरसं सुनिम् । पौरोहित्येन याज्यार्थं
काव्यं तूशनसं परे” भा० आ० ७।६ अ० । तस्यासुरपौर-
हित्यवरणसक्तम् । दैत्यपुरोहितादयोऽप्यत्र ।

दैत्यपूज्य पु० इत० । शुक्राचार्ये “कनकनिकषगौरे व्या-
धयो दैत्यपूज्ये” वृ० सं० ६ अ० ।

दैत्यमातृ स्त्री इत० । कश्यपः कबले १ दितो उपचारात्
तेषां विमातृषु २ अदित्यादिषु तत्कबलेषु च “अदिति-
र्दितिर्दनुश्चैव सिंहिका दैत्यमातरः” हरिवं० १।६ अ० ।